

Schriftlicht

Leven in het licht van de HEER

M. Heemskerk

**Nakomelingen van Jakob, kom mee,
laten wij leven in het licht van de HEER.**

(Jesaja 2:5, NBV)

Geloven...? O nee, mij niet gezien! Als je gelooft, heb je toch zeker helemaal geen lol meer in je leven? Moet je maar eens kijken naar die christenen! Dít mogen ze niet, dát is verboden, dáár moeten ze afblijven...! Tenminste, als ze dat geloof serieus nemen. Je hebt er namelijk ook een heleboel die het allemaal niet zo nauw nemen.

Geloven onaantrekkelijk?

U zult ze best ook wel eens tegenkomen, van die mensen die er zo tegen aankijken. Ja, en schiet dan wel eens de gedachte door u heen: hebben ze eigenlijk niet gelijk? Gelijk in die zin, dat we er als gereformeerden vaak veel te zwaar aan tillen? Dat is trouwens helemaal niet vreemd, als we zo wel eens denken. We zijn tenslotte allemaal zwakke mensen. Dus zijn we makkelijk vatbaar voor de invloed van zulke verhalen. Ook al is dat gelukkig in de meeste gevallen maar van korte duur.

Iets wat goed kan helpen tegen die idee, dat geloven je toch maar in een benauwend keurslijf dringt, is: bedenken dat alleen hij die gelooft een mens met toekomst is. Ik verzin dat niet zelf, dat dit goed kan helpen. Nee, we kunnen dat leren van de profeet Jesaja.

Uit het visioen dat hij zag over Juda en Jeruzalem. En waar hij over schrijft in het tweede hoofdstuk van zijn boek.

De situatie

Jesaja zag dit visioen in een situatie die er verre van rooskleurig uitzag. Ze zijn daar in Juda en Jeruzalem nogal geen klein beetje afgedwaald van de wegen die de HEER wijst. Er komt van leven uit het geloof maar bar weinig terecht. Het heeft immers met leven uit het geloof totaal niets te maken als je je afgeeft met waarzeggerij. Als je leeft voor de heb, en dus een keiharde materialist bent geworden. En als de afgodendienst welig tiert. Want zo staat het er op dit moment bij met het volk van de HEER.

Jesaja laat dan ook verderop in hoofdstuk 2 heel duidelijk zien dat het volk van de HEER als het zo leeft, geen toekomst heeft. En dat is ook te begrijpen. Er is immers voor dat volk maar één weg naar echte toekomst. En dat is de weg van vers 5. Vandaar dat de profeet zijn volk op het hart bindt om toch vooral die weg te gaan.

Die toekomst is immers zeker. Die breekt gegarandeerd op een bepaald moment aan. Op Gods tijd zal ze werkelijkheid worden.

De toekomst

Die toekomst ziet er ook prachtig uit! Nee, niet voor de mensen die een goddeloos leven leiden. Want die zullen dan niet weten waar ze moeten blijven. En daarom moeten ze nu, nu ze daar de tijd nog voor krijgen, maar eens heel goed naar die toekomst kijken. Naar die

toekomst, zoals de HEER die in een visioen aan Jesaja laat zien. En zoals Hij die dus op deze manier aan zijn volk belooft.

In die toekomst krijgt Jeruzalem een centrale plaats, een centrale functie. En aan die plaats en die functie zal ook niet meer te wrikken zijn. Niemand zal nog krachten kunnen ontwikkelen die de tempel bij wijze van spreken van z'n plaats weten te krijgen. Nee, die tempel zal het centrale punt van heel de wereld zijn. En alle volken zullen daar bij elkaar komen. Waarom? Wel, om daar de HEER te ontmoeten en zich door Hem te laten onderwijzen. Ja, en wat zal dan de reactie op dat onderwijs zijn van de kant van al die volken? Zullen ze zeggen: ach, dat klinkt nu allemaal wel mooi wat de HEER ons leert, maar we zien dit toch echt niet zitten, en we kunnen en willen er dus niets mee? Nee, integendeel. Ze zullen de wegen die de HEER wijst, ook echt gaan bewandelen.

Ze zullen zich ook aan het oordeel van de HEER onderwerpen in conflictsituaties. En ze zullen hun toevlucht niet meer zoeken bij het oorlogsgeweld om conflicten op te lossen.

Het is duidelijk, wat Jesaja hier te zien krijgt en wat hij in oudtestamentische taal beschrijft: een toekomst van volmaakte gehoorzaamheid van alle mensen en van volmaakte vrede tussen alle mensen, waar ook tot in eeuwigheid geen eind meer aan zal komen. Het beeld van het komende volmaakte vrede rijk van God en mensen, dat niemand ooit nog stuk zal kunnen krijgen. Het vrede rijk dat ook wij nog altijd mogen verwachten. En dat ook zeker komen zal omdat het door de Heer Jezus Christus is verdiend. Zijn verzoenend werk immers zou het enig-mogelijke fundament zijn van dat rijk. En sinds Golgota ligt dat fundament er, en geen mens en geen duivel breekt het nog stuk. Zodat dit rijk van de volmaakte vrede gegarandeerd onze toekomst is. Een toekomst die ons niet kan ontgaan, als we maar al ons vertrouwen stellen op Jezus Christus die haar verdiende.

Het rijk van de eeuwige vrede komt er. Dat is volkomen zeker. Die zekerheid betekent troost en bemoediging voor de kinderen van God, die leven in een gebroken wereld. Dat is: een wereld vol conflicten en daardoor vol bloed en tranen. Ooit zal daaraan gegarandeerd een einde komen. Op de dag van Christus' komst, zoals we als nieuwtestamentische gelovigen met absolute zekerheid mogen weten. De dag waarom we mogen en moeten bidden. En waarnaar we mogen en moeten uitzien.

Het vrede rijk voor Juda?

Het vrede rijk komt gegarandeerd. Maar hoe zit het met dat Juda uit Jesaja's tijd? Zal dat daar wel een plaats in krijgen? Het is immers maar een goddeloze toestand in Jeruzalem.

Natuurlijk zijn er best uitzonderingen. Er zijn heus nog wel mensen die de dienst van de HEER serieus nemen. Maar bij de overgrote meerderheid is daar geen sprake van. Er zal dus wel wat moeten gebeuren, willen ze erbij mogen zijn als het volmaakte vrede rijk komt. Ze zullen dan toch echt dezelfde geloofsgehoorzaamheid moeten gaan tonen als alle kinderen van God in alle eeuwen. Dat bindt Jesaja zijn volk dan ook heel duidelijk op het hart. Kort maar krachtig zegt hij: Nakomelingen van Jakob, kom mee, laten wij leven in het licht van de HEER.

Een paar dingen vallen op in deze oproep. In de eerste plaats de aanspraak: nakomelingen van Jakob. Met deze woorden brengt de profeet zijn volk terug bij zijn roots, zijn wortels. En dat doet hij natuurlijk niet zonder reden. Nakomelingen van Jakob, of, in de vertaling 1951: huis van Jakob. Als je zo genoemd wordt, hoor je ergens bij. Namelijk bij de familie – vandaag uitgegroeid tot een heel volk – waarmee de HEER een verbond heeft gemaakt. En die Hij zo aan Zich verbonden heeft. En niet in de laatste plaats omdat Hij ze mee wil nemen naar zijn toekomst. Ze een plaats wil geven in zijn vrede rijk. Wat een voorrecht!

Deze aanspraak is dus duidelijk bedoeld als een appel: mensen, bedenk heel goed wie jullie eigenlijk zijn. Bedenk wat een bevoorrechte positie jullie hebben gekregen. Jullie zijn door de HEER speciaal uitgekozen om bewoners van zijn vrede rijk te zijn.

O ja, uiteindelijk zullen alle volken daarin bij elkaar komen. Maar al die andere volken weten vandaag nog van niets. Die maakt de HEER daar nu nog niet voor klaar.

Maar jullie, nakomelingen van Jakob, jullie weten van je toekomst. En jullie mogen vandaag al geloven dat je die hebt. Want jullie horen bij dat volk – bij die megafamilie, zeg maar! – door de HEER speciaal uitgekozen en geroepen om nu al met Hem verbonden te zijn als zijn eigendomsvolk.

Ja, en als we dan even verder kijken, dan heeft me die megafamilie van Jakob sinds Pinksteren toch een uitbreiding ondergaan!

Toen begon de HEER immers ook op grote schaal mensen uit andere volken eraan toe te voegen. Ook wij mogen er nu bij horen, in de weg van het geloof in Christus als onze volkomen Verlosser.

De HEER heeft het ons al aan het begin van ons leven beloofd, toen we gedoopt zijn.

Dit trouwens wel onder deze voorwaarde: dat we niet leven als een heiden. Dat betekent vandaag: volledig aangepast aan de stijl van deze wereld. Een wereld die nota bene nog steeds als twee druppels water lijkt op die uit de dagen van Jesaja. De toekomst in handen van God? Welnee! De sterren zullen het je vertellen of de wetenschap met z'n prognoses. Nou, dat lijkt toch verdacht veel op vertrouwen op waarzeggerij? Verder: wil je gelukkig zijn? Zorg dan vooral dat je in materieel opzicht geen krimp hebt. En wees ook je eigen god. Maak jezelf tot het middelpunt van het heelal. Bedenk te allen tijde dat het om jou gaat, die paar jaar dat je leeft. Dus laat je niet in een hoek drijven en doe wat je zelf wilt.

Als dit de uitgangspunten zijn die ons leven beheersen, dan kunnen we er niet bij horen. Dan maken we ons los van wat de HEER ons belooft en wil geven. Dan versmaden we zijn liefde. Laten we dat toch niet doen! Laten we luisteren naar wat Jesaja hier zegt. Naar zijn oproep.

Jesaja's oproep

Die oproep luidt: Kom mee! Dat is een oproep om op weg te gaan, samen met de profeet. Jesaja kan die oproep doen vanuit de zekerheid dat hij op de goede weg is. Dat kan gewoon niet anders. Het is immers de weg van het leven in het licht van de HEER. En daarom de enige goede weg. De enige weg waarop nakomelingen van Jakob thuishoren, willen ze zich echte nakomelingen van Jakob betonen. Willen ze echt bij zijn nageslacht horen met alle voorrechten die dat met zich meebrengt. Voorrechten die onder andere gepreekt worden door de offers die de HEER van zijn volk vraagt. En die ook toen al dezelfde waren als ze vandaag nog zijn.

Om er een paar te noemen: kinderen van God en eigendom van Christus mogen zijn. Zeker mogen zijn van de vergeving van de zonden. Zeker mogen zijn van toekomst, op grond van de belofte van het eeuwige leven. Maar ook weten dat je daarvan alleen maar zeker kunt zijn als je leeft in het licht van de HEER. Daarom is het natuurlijk heel belangrijk om te weten wat daar precies mee bedoeld wordt.

Gelukkig kunnen we dat weten. Het gaat om wandelen op de weg waarop het licht van de HEER schijnt. Die Hij met zijn licht verlicht. We weten van die weg bijvoorbeeld uit Psalm 119: Uw Woord is een lamp voor mijn voet, een licht op mijn pad! En ook in Jesaja 2 wordt die weg duidelijk gewezen. Want hoe komen de volken tot erkenning van de HEER? Hoe krijgen ze deel aan zijn heil? Door zijn onderricht. Doordat Hij ze de weg wijst.

Zo kan het duidelijk zijn: we kunnen alleen bij die megafamilie van God horen en blijven horen als we gehoorzaam luisteren naar wat Hij zegt. Als we ons altijd en in alle omstandigheden door Hem laten bijlichten. Dat is: laten bijlichten door zijn Woord. Dat is de enige manier om niet in de duisternis die het leven zonder God is, te verdwalen en dood te lopen.

We leven van dag tot dag in deze gebroken wereld. Je komt er gelukkig mooie dingen tegen. Maar ook moeilijke dingen. We kennen onze zorgen, onze moeiten, ons verdriet. Wat is nu in dat alles het belangrijkste? Dat we altijd in de eerste plaats vragen om dat licht van de HEER. Allereerst luisteren naar wat Hij zegt. Heel goed kijken welke weg Hij wijst.

Ten slotte. Er was een keer een loofhuttenfeest. Ook de Heiland was daarvoor naar Jeruzalem gereisd. Toen nam Hij daar op een gegeven moment het woord en zei: Ik ben het licht voor de wereld. Hij bedoelde: Ik ben dat licht van de HEER uit Jesaja 2. En dat betekent: u kunt niet bij de HEER horen als u uw weg door het leven niet laat verlichten door Mij. Een mens kan niet bij de HEER horen buiten Christus om. We zullen met Hem mee moeten. Ons door Hem moeten laten leiden. Want het enige alternatief is echt: ronddwalen in dodelijke duisternis. Daarom is het echte leven: Hem volgen en altijd, in alle omstandigheden naar Hem luisteren. Zijn evangelie centraal in ons leven. Zijn evangelie in belofte en eis. Die twee delen van het eeuwig verbond dat de HEER sloot met zondige mensen.